

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDALON, KÉPEKKEL.

Előfizetési ára a magyar birodalom-
ban és Ausztriában Szerkeszti BUDAY ALADÁR. A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Egy évre 4 kor. félévre 2 kor. negyedévre 1 kor. A PÁZMÁNEUM irodalmi vállalat kiadása Európa egyéb államaiba és Amerikába
Egyes szám ára 8 fill. vidéken 10 fillér. BUDAPESTEN, VIII., Főherceg Sándor-u. 36. egész évre 7 kor.
Hirdetések: 1 nonpareille sor 12 fillér.

Április 30 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
9 Vasárnap	Judica	János	27 Nagyböjt 4 v.	Márk	5 26	6 39	13 13		8 2	11 2	Első n. 12-én 10. ó. 41 p. d. u.
10 Hétfő	Ezekhiel pr.	(VIII. 46—59.)	28 István	(9. r. 40. sz.)	24	40	16		8 42	11 57	
11 Kedd	Leo p.		29 Márk pk.		22	41	19		9 29	d. e.	
12 Szerda	Gyula p.	Ki fedd meg	30 Klimak	Az	20	42	22		10 22	12 50	
13 Csütörtök	Hermengild	engem	31 Hipacz	ördögös	18	44	26		11 23	1 38	
14 Péntek	Fájdalmas sz.	közületek ?	1 Április Eg. Már.	némáról	16	46	30		d. u.	2 22	
15 Szombat	Anasztázia		2 Titusz		14	47	33		1 41	3 1	

Ez a kerek itt a czim helyén nem akarja a világgolyót jelenteni, sem a teli holdat, sem a szerencse forgandó kerekét, hanem jelenti a magyar emberek arcját, melyet akkor csinálnak, mikor megtudják, hogy megint — semmi! Jelenti az enyimet, a tiedet, az övét, a szomszédét, a komáét, a trencsényi tótét, a szebeni szászét, az aradi oláhét, a fiumei taljánét. Mert széles e szép hazában nincsen egy árva lélek, a ki tudná, hogy hát most mi lesz?

Pedig mindnyájan nagyon kíváncsiak vagyunk rá. T. i. jogosan kíváncsiak, mert végtére is a mi bőrünkről van szó. Ezért, hogy hivebben rajzoljam meg a magyar emberek arcját, beleteszek a kerekbe három kérdőjelet, így ni:

???

Ezzel most minden honfitársam a lehető leghivebben, egészen élethiven van lefotografálva. Tessék magára ismerni mindenkinek, a ki látja.

*

Az alkotmányos élet ugyan éppen olyan eleven és folyton lüktető, mint az egyes ember élete, mégis azt kell mondanunk, hogy a

magyarországi politikai válság e héten holt pontra jutott.

És se király, se nemzet, se főőgenerális, se közember nem tudja, merre induljunk el, hogy virradatra jussunk. Sötét, komor a politikai egek láthatára, mint a beborult téli éjszaka.

Pedig tavasz volna immár, vagy mi a fránya! Nemcsak a vetés hányta ki jobbadán a fejét, mert világosabban és melegebben süt le rá a nap, nemcsak a rét zöldel valamelyest, nemcsak a fák rügyeznek, nemcsak az orgona-bokrok kezdik kipattantani apró levelkéiket, hanem valahogyan kitavaszkodott a magyar nép szívében is. Még pedig már január 26-ika óta.

Ám Tél apó, a nagy király, azt hiszi, hogy a tavaszt vissza lehet szorítani még egyszer a föld méhébe. Azt hiszi, hogy ha ő nem akarja a rügyet, hát az nem pattanhat ki. Ha ő nem akarja a virágot, hát az nem nyílik ki. Ha ő nem akarja a zöld vetést, hát az nem bujik ki. Ha ő nem akarja, hogy fölmelegedjenek meggémberedett tagjaink, hát akkor nem melegsünk. És Tél apónak megvannak a maga segítői ezen ellenakaratra. Ott a zuzmara, melyet külügyi miniszternek lehetne nevezni. Ott a késő fagy, melyet hadügyminiszternek hívnak. Ott az áprilisi hó, melyet nagyhatalomnak mondanak. Ott a dermesztő éjszák, melyeket tábornokoknak neveznek.

Ezek együtt erősen hiszik, hogy mindaddig nem lehet tavasz, míg ők nem akarják.

Pedig mi is tanultunk természettudományt és abból tudjuk, hogy Gyümölcstó után egyszerre olyan ereje van a napnak (melyet megint nemzeti felbuzdulásnak és hazafias meggyőződésnek hívnak), hogy egy-két hétig ugyan elnézi a téli fullajtárok és erőszakoskodók hátráltató közbevetését, de előbb-utóbb legyüri őket mindközönségesen és akkor kisüt olyan elemi erővel, hogy a jégcsap megolvad, a zuzmara elpárolog, a hideg éjszakák langyosakká válnak, az emberek meggémberegett tagjai kiegyenesednek. Kivált a derekak. Kivált a mellek. Ezek se bírják a meghajlást és a behorpadást sokáig, mikor nagy meleget áraszt a nap. Látjuk ezt a nyomorék puposon is. Az is kihuzza magát, mikor melege kezd lenni.

*

A politika se sokáig türi a holt pontokat. Tenni kell valamit, mert az állás elmaradást jelent, itt jobban, mint egyebütt.

A magyar nép most abban mutatja meg erejét, ha csöndesen és nyugodtan türi a halogatást. Ez jelent most méltóságot és igazságot.

Várjunk még! Várjuk, mit főznek ki a nagyfejűek. Es csak ha azt látnók, hogy meghajlásra, árulásra készül köztük egyik vagy másik — a mire ugyan ma még gondolni se akarunk — akkor következik el a mi időnk.

Akkor kiáltani fog egyet a magyar nemzet és attól megdőlnek Jerichónak falai.

Üzenet.

Olvasóink közül azokat, kik az idei évfolyamra még semmit sem küldöttek, tisztelettel kérjük, hogy e hónap folyamán okvetlenül gondoljanak az előfizetés rendezésével, mert különben kénytelenek leszünk őket névszerint egyenkint kiírva szólógnatni, a mi nekünk is, nekik is csak hiábavaló kellemetlenség és költség.

Van olyik, ki a tavalyi második évfolyamra is még adósunk. Ha e hónapban sem rendezik hátralékukat, sajnáljuk, de mit tehetünk? kisoroljuk őket olvasóink táborából. Ingyenlapot csak a fekete-sárga kormány ad. Nekünk nincsen rendelkezési alapunk!

Császárjárás.

Ugyebár a királyok és császárok is csak olyan emberek, mint a többi. Már ugy értem, hogy a szivük-vonzalmuk csak ugy oszlik el, mint a többié. Az uralkodók barátságában nem csak koronás fejek foglalnak helyet, sőt éppen legkevésbé azok. Így például tudjuk, hogy jó öreg királyunk valóságos barátságával nem főherceg vagy tábornok urék közül dicsekedhetik valaki, hanem legjobban egy

nyugalmazott bécsi tanító, egy öreg erdész és még egy volt királyi hivatalnok. Ezek ugyan nem dicsekesznek vele, de ez csak azért van, mert — hiszen éppen azért a király barátai, hogy nemesen tudjanak gondolkodni; a dicsekvés pedig kisszerű szokás.

A nagy német birodalom császára se válogatja barátait a koronázottak közül. Pedig bővíben volna azoknak, mert alattvalói közt is számlálhat valami három tuczat uralkodó fejedelmet. De hát ugy van az, hogy a barátság közelséget követel; nem igen virágzik fája olyan emberek közt, kik mértföldre esnek egymástól.

Ha már most azt látjuk, hogy valamelyik császár ur messze földre elutazik vagy elhajózik és sorra látogatja a koronás urakat, akkor mindig biztosra vehetjük, hogy valami tervvel utazik. Még ha mindjárt barátjuknak szólítják is egymást, mégis csak uralkodók ők, kik egymásközt legfőllebb érdek-barátságot köthetnek.

A nagy német birodalom császára mult héten meglátogatta Portugália királyát és a marokkói szultánt. Utóbbival ugyan nem érintkezett személyesen, de az annál többet jelent.

Firtattuk is hamarosan, mivégből járja II. Vilmos császár a tengereket? Miért járja sorra az idegen udvarokat?

Es nem kellett soká firtatnunk, megjött Berlinből a felelet: A császár hadviselésre készül.

Ki ellen? Régi haragosa, a francia nép ellen.

Emlékeznek rá olvasóink, hogy 1871-ben megverte a mostani császár nagyatyja a francziák III. Napoleonját. Temérdek vagyont, ötszáz milliót aranyban és két szép tartományt, Elszázt meg Lotharingiát orozta el tőle a győzedelmes porosz király. (Németék császárságát éppen ezen diadal alapján kiáltották ki Párisban!)

Azóta a francia nemzet folyton emlegeti a visszafizetést, mit anyanyelvükön *revánznak* mondanak. Es készülnek is rá erősen.

Am a messzelátó II. Vilmos nem hajlandó megvárni, míg a francziák felkészülnek és elég erősnek érzik magukat, hogy rátámadjanak. Ó ugy gondolkodik, hogy még mielőtt ezt megvárná, rajta üt a gögös franczián és megveri megegyszer. Az lesz az igazi *revánzs*!

De mert okos ember, nem akar egyedül szembe szállani a francziákkal, kiknek szoros szövetségese a nagy Oroszbirodalom. Hanem ő is szövetségeseket keres. Még pedig éppen most, mikor az orosz lekötvé tartja Japán a messze keleten, ugy hogy jó egy pár évig nem nyújthatja a kikötött segítséget Franciaországnak.

Ilyen szövetségeseket vél találni II. Vilmos a portugálokban és a marokkói szultánban. Mindkettőnek van rá oka, hogy a francziákat ne szeresse. A portugálok régi ellenfelőket ismerik Franciaországban, ki tőlük a tengeren minden jó gyarmatot elszedett. A marokkói szultán pedig azért haragszik a francziákra, mert az utolsó husz esztendő alatt bezárták őt a birodalmába, hogy semerre se nézhet tul a birodalma határán, hol ne akadna szeme a francia lobogóba. Egész gyűrűt alkottak már körülötte meghódított néptörzsek országaiból, miket francia gyarmatoknak tettek meg.

A német császár terve nagyon kerekded és nagyon ügyes. Erről meggyőződhetik mindenki, ki egy pillantást vet Europa és Afrika együttes térképére. Ha ő észak felől, a portugálok délfelől, a

marokkói szultán pedig a tenger felől megszorogatják a francia népet, úgy be fogódik, mintha egérlukba szorult volna.

Lehetséges, hogy azért véres háborúra sohase kerül a sor. De hiszen nemcsak háborúra valók a szövetségesek, hanem arra is, hogy általuk bizonyos helyzeteket lehessen teremteni, melyek miatt azután a másik fél érzi magát úgy, mintha gúzsba volna kötve. És ilyen helyzetekben sokat ki lehetne csikarni a megszorított ellenféltől. Pl. Franciaországot ekkép háboru nélkül is arra kényszerítheti II. Vilmos, hogy a két elfoglalt tartományról írott és jótállással megerősített szerződésben végképpen lemond, a revánst soha többé nem említi.

Minket magyarokat ez az egész dolog itten két szempontból érdekel.

Ha valóban háboru ütne ki németek és francziák közt, a berlini szerződés minket arra kényszerít, hogy akkor, mikor a németek már egyszázezer embert vesztek el a harc téren, mi tartozunk ugyan csak százezer embert neki segítségül küldeni és azután is folytatólag mindig annyit, a mennyit a német hadak vesztenek az ütközetekben. (A mi veszteségünkért persze senki sem tartozik kárpótlás alakjában valamit adni, mert arról nincs szó a híres szövetségi okiratban, hogy az esetleges hadikárpótlásból a szövetséges is kapjon egy részt.)

Ha azonban nem kerül háborúra a sor németek és francziák közt, hanem írásbeli szerződésben rendeződik el a reván sorsa, akkor a német birodalom nem lesz kénytelen akkora békelétszámot tartani készen és nem lesz kénytelen akkora hajóhadat rendben tartani minden percze. Ez nekünk is könnyebbé jeleat. Először a sokszor említett berlini szerződés szavai is ezt mondják, másodsor maga az a viszony, melybe egyik ország kergeti a másikat, mikor szörnyen fegyverkezik, az is azt mondja, hogy kisebb lehet a mi hadseregünk, ha a szomszédos német birodalomé kisebb.

Tehát nemcsak a humanizmus, nemcsak az emberiség szempontjából kell áhitanunk itt a békének írásbeli biztosítását, hanem azért is, mert ezzel sok vérünk és pénzünk marad megkimélve.

Ész, az csak volna... de sziv, az nincs.

Ezzel kívánom jellemezni a magyar közigazgatást abból az esetből, hogy egy szabolicsmegyei előfizetők keserves levelét olvastuk. Intelligens ember, törekvő gazda, gondolkodó fej írta a levelet. Jobb sorsra volna érdemes, de bizony mostohát ért meg. Károk, betegségek levették lábáról, felesége is többet van ágyban, mint azon kívül Nyolcz gyermekkel áldotta meg az Isten, a legidősebb köztük csak tizenkét éves; tehát mind apró ember. Ez a sorsüldözött embertársunk arra kérte a magas kormányt: segítsen rajta, segítsen neki gyermekei eltartásában. Hiszen a gyermek nemcsak a szülőé, hanem a hazáé is.

Megjött a segítség ilyenformában: A nyolcz gyermek közül négyet, a négy kisebbiket, elvették az atyától és elhelyezték az állami gyermek-menhelyen. Azaz csak egyelőre ott, de a legrövidebb idő alatt kiadták őket falukba családokhoz, hol fizettek értük 12—14 koronákat. Összesen 52 koronát áldozott az állami menhely levélíró gyermekeire.

Mikor ezt megtudta szegény emberünk, tollat vőn és levelet irt a nagytekintetű árvaszéknek. Írta

pedig a következőket: Legyenek szivesek és adják vissza neki a gyermekeit és utalványozzák ki az ötvenkét koronákat havonta neki. Azaz nevezzék ki őt, magát, az édes atyát, tápszülőnek. Ő ezzel az ötvenkét koronával nagyon meg volna segítve és gyermekei is csak jobb helyen volnának otthon az édes anyjuk mellett és testvéreik közt, mint messze idegenben, ismeretlen emberek közt, kik végtére is csak pénzforrásul tekintik az állami menedékhelyről kapott gyermekeket.

Ugyebár minden józan ember azt felelelné erre, hogy az atyának igaza van? Igaza van minden hézag nélkül.

Az árvaszék teljesítette is a kérésének — első felét. Visszaadta emberünknek a gyermekeket, de nem utalványozta ki az 52 koronát, mert — ugymond — az édes szülő nem lehet a gyermek tápszülője!

A mit tehát jókedvében egyszer megadott, a segítséget most megsemmisítette.

Most megint együtt van a nyolcz gyermek otthon és megint együtt éheznek otthon.

Mert a nagytekintetű árvaszék szavai szerint az édes szülő vagy adjon enni a gyermekeinek a magából, vagy nézze nyugodtan az éhezésüket, vagy adja ki idegenbe, hol mások keresnek egypár krajczárt azon, mikor pépet főznek az ő szerencsétlen gyermekeinek.

Hát ész, az csak volna, de sziv, az nincs az olyan hatóságban, ki ilyen intézkedésre képes és ilyen indokolást tud kisütni. —j.

POLITIKAI VILÁG.

A hét története.

Az eedigi eredmény az, hogy *nincs eredmény.*

A király a mult hét végén lehivatta Pitreich közös hadügyminisztert Bécsből, a kit többször kihallgatáson fogadott s vele az ellenzék követeléseiről tárgyalt. Ő azonban a legkevésbé tudott olyan tanácsot adni, melyet a király és a magyar nemzet kölcsönösen elfogadhattak volna. Pitreich tábornok ur tehát néhány napi ittlét után loholt vissza Bécsbe, a hol jobb hasznát veszik.

Következett, azaz hogy folytatódott a további alkudozás a „nyakas“ magyarokkal. *Engedj te is, azután én is engedek valamit!* — ez volt a jelszó. Ennek alapján újabb tanácskozások voltak s így beállt az a fordulat, hogy a király, ki eddig föltétlenül követelte a létszámfölemelést és a 450 milliós hadügyi többkiadást, hajlandó lett volna ezektől a követelésektől két esztendőre elállani, ha az ellenzék se követelné ez időre a magyar vezényszót.

Ebből aztán majdnem lett is valami. Kossuth Ferencz például mellette volt, hogy a szövetkezett ellenzék vállalja el ez alapon a kormányalakítást. Két év, ugymond, olyan idő, hogy ezalatt sok jót lehet cselekedni tisztességes kormányzással az ország érdekében s a mi a fő, elő lehet készíteni a nemzetet — nagyobb ellenállásra.

A terv azonban mégis dugába dőlt, mert kisült, hogy az osztrák mindent akar — *kapni*, és semmit sem akar — *adni*. Csak napok mulva tünt ki, hogy a hadsereg mindössze 80 millió koronáról mondana le (két évre) a 450 millió követelésből s éppen arról a nyolczvan millióról, a mely a két éves katonai szolgálat és a honvédtüzérség előkészítésére szüksé-

ges. A többi 370 millióról nem mondhat le, mert már részben el is költötte — az országgyűlés hozzájárulása nélkül! — részben pedig elköltését most már nem akadályozhatja meg.

Igy állván a dolgok, az osztrák turpisság napfényre jutása után Kossuth volt az első, ki ezt a tervet elfogadhatatlannak jelentette ki.

A szövetség ellenzék vezérbizottsága szintén így nyilatkozott. Kimondotta, hogy eddigi követeléseire ragaszkodik s hogy nem tárgyal azon az alapon, melyet a király megbízásából Andrassy Gyula följánlott.

A helyzet képe tehát továbbra is sötét és bizonytalan. A király is megelégette a magyarok közt való időzését s hamarosan visszautazott Bécsbe. Új kormány kinevezésére nincs kilátás, kibontakozásra és az alkotmányos rend helyreállítására még kevésbé.

Azonban mégse csüggedünk. Bizunk az igazság diadalában. Különben se tarthat sokáig a várakozás, mert az államnak adóra, a hadseregnek ujonczra van szüksége.

Megadjuk mindkettőt, ha a mienket is megadják.

Jogos követelések.

Márczius 30-án volt az utolsó udvari ebéd a budai várpalotában. Az ellenzéki képviselők közül jelen voltak: Bánffy, Zichy János, Tóth János és Bakonyi Samu. A király a nemzeti követelésekről ezt mondta egyik képviselőnek:

— *Az ellenzék követeléseit jogosak, csak részben célszerűtlenek.*

Tóth Jánosnak azt mondta ő felsége, hogy sajnálja, hogy a válság olyan hosszú. Tóth erre így felelt:

— *Mi ellenzékiek is őszintén sajnáljuk, hogy ilyen hosszadalmasan húzódik el a válság, hanem mi a nemzeti érdek dolgában elmentünk a legengedélyesebb pontig arra nézve, hogy a válság mielőbb megoldassék. És a felség akaratától és elhatározásától várjuk a válságnak lehető hamarosan való megoldását. Ez most teljesen felségedtől függ.*

— *Igen! — felelte a király — elismerem az ellenzéknek a válság megoldása körül való jóakarátát, de hát nekem sok más tekintet is figyelembe kell vennem.*

Ezután még hosszasan beszélt a király Tóth Jánossal a napi politikai kérdésekről.

A függetlenségi párt újabb győzelmei.

Az elmúlt héten három helyen választottak országgyűlési képviselőt. *Mind a három helyen a függetlenségi párt jelöltjei győztek!*

Vácson két jelöltje volt a függetlenségi 48-as lobogónak. És pedig Bottlik János birtokos és Hoffmann Ottó fiatal budapesti ügyvéd. Bottlik János választatott meg nagy többséggel.

Győr városában április 4-én folyt le a választás. Föllepett Hilbert Károly függetlenségi párti és Német Károly semmilyenpárti, azaz titkos Tiszaista. Hilbertre esett 974, Német ügyvédre 539 szavazat, tehát Hilbertet, a régi képviselőt, 435 szótöbbséggel megválasztották. — Ugyancsak e napon volt a soproni választás is. A szabadelvűpárti Széchenyi Emil gróf állott szemben a 48-as Berecz Ábellel. Hála Istennek, Berecz győzött 237 többséggel.

Ilyenformán a függetlenségi képviselők száma 173-ra növekedett. Ennek csak örvendhetünk, valamint örvendetes az is, hogy a párt külső (vagyis

nem képviselő) tagjai szintén napról-napra szaporodnak. Legújában beléptek megint gróf Teleki László Gyula és Nemlaha Gyula kassai ítélőtáblai bíró.

Erősödünk!

Fognak, egyre fognak!

Mult héten hirt adtunk a liberális bukott párt szomorú megfogyásáról. Nos hát Rudnay István után a Kuria megint kilökött közülök egy hirhedt alakot, névszerint Serbán Miklóst, mert bebizonyosodott, hogy mandátumához nem jutott hozzá törvényesen. (Ez az a Serbán Miklós, a kiről kiderült, hogy alsó-árpási mandátumát még a választások alatt elakarta adni ötvenezer forintért báró Born Frigyesnek. Annak idején megirtuk a piszkos ügyet.)

A Kuria mult szombati ítélete megfosztotta Serbán Miklóst a képviselőségtől, mert méltatlan reá. Alsó-Árpáson tehát új választás lesz.

A függetlenségi párt gyarapodásával szemben látjuk a szabadelvűpárt megfogyatkozását. De nemcsak a Kuria ritkítja e gyászos gárda sorait. Maguk jószántukból is menekülnek egyesek a sülyedő hajóról. Például a mult héten egyszerre két képviselő lépett ki a pártból. Ezek: Szentiványi Árpád és Fogarassy Zsigmond. Azért léptek ki, mert az ő lelkiismeretük sem vállalt felelősséget azon hazafiatlan párthatározatért, melyet mult számunkban e helyen erősen kárhoztattunk. S van rá kilátás, hogy többekben is megmozdul a lelkiismeret.

Szóval: Tiszáék fognak, egyre fognak! Egyszer csak magjuk se marad.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Hosszu szünet után megkezdődött április 4-ikén a képviselőház munkássága. Az új többség eddig csak várt, várt, hogy a válság elintéztessék, de minthogy ez idáig sem történt meg, végre is összehívta a képviselőket, hogy az ország nevében sürgessék a rend helyreállítását.

Az első ülésnek a házszabály szerint nem lehetett más tárgya, mint a következő ülés napirendjének megállapítása. Nyilvánvaló volt, hogy az ülés csak néhány perczig fog tartani s mégis oly nagy volt az érdeklődés, hogy mintegy 300 képviselő jelent meg, a karzatok pedig tömve voltak kíváncsi emberekkel.

Justh Gyula elnökölt, a ki először többféle bejelentést tett, többek közt azt is, hogy a megüresedett kerületekben az új választások végett intézkedett.

A bírálóbizottsági tagok tették le ezután az esküt s utána megállapították a másnap teendőket: az elnöki irományok előterjesztését, továbbá az indítványos és interpellációs könyv fölolvását.

A szerdai ülés elején Justh Gyula kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elmúlt országgyűlés utolsó halottairól. Különösen Beöthy Ákosról nyilatkozott igen szépen. A november 18-ika halottjairól nem beszélt, bár Endrey Gyula egy derűtséget keltező közbeszólással erre felszólította.

A mult országgyűlésről *elintézetlenül maradt 1695 kérvényt* a bizottsághoz utasították. Ezeket a kérvényeket a nép írta, a vidéki községek, városok és törvényhatóságok küldték fel bajaik orvoslása és kívánságaik teljesítése végett. Szégyen az, hogy a nagyszámú képviselő urak idáig elintézetlenül hagyták heverni.

Ezután bejelentették Kossuth Ferencz két indítványát. Az egyik így szól: „Az a cselekmény, mely-

lyel a mult országgyűlés nov. 18-iki ülésében az elnök által ugynevezett Dániel Gábor-féle határozati javaslat elfogadottnak nyilvánított, *semmisnek és érvénytelennek* mondassék ki, mert a házszabályokat és a törvényes jogrendet súlyosan megsértette. Ugyanezért e cselekménynek *nyoma a jegyzőkönyvből és a naplóból töröltessék ki.*

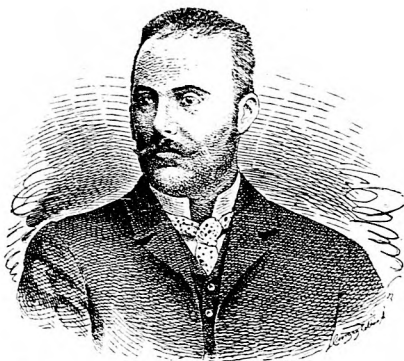
A másik indítvány: „Küldjön ki a képviselőház 21 tagu bizottságot azon utasítással, hogy a képviselőház által a királyhoz intézendő felirat szövegére vonatkozólag javaslatot terjesszen a ház elé.”

A helyesléssel fogadott indítványokat Kossuth Ferencz a csütörtöki ülésen okolta meg.

TÁRCZA.

Beteg vagyok . . .

Beteg vagyok, de mellettem Nem öröködik szeretet ; Kimulok már, de siromat Nem jelzi majd kegyelet.	Szemeimet végperczemben Ki köti be kegyesen ? Kik sirják el bús sorsomat ? Bizony talán senkisem.
--	--

Rakovszky István, a képviselőház alelnöke.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke.

Bolgár Ferencz, a képviselőház alelnöke.

Kedvesimtől elhagyottan Fekszem itt a kórágyon S zord magányom fogságából Szabadulni úgy vágyom . . . (Katona.)	Idegenben halok így meg, — Nem panaszkok Istennek — Csak szenvedem a tenger kint S egyszer — vége mindennek !... Vétzy Dénes.
---	---

Az ozdányi eset.

Irta: Szöllősi Zsigmond.

Az ozdányi templom tornyában tizenkét esztendő óta minden évben, május hetedikén, délután négy órakor meghúzzák a harangot. Ozdányi ember tudja, mit jelent ez a harangszó. Fehér Mártának harangoznak.

*

Ki volt ez a Fehér Márta? Senki se volt: egy kis vékony, haloványképű parasztleány. Semmi különös se volt rajta, csak éppen talán a nagy, vizes kék szeme, a mindig álmatag, bucsuzkodó tekintete. Parasztlánynak is nagyon szegény lány volt, anyátlan, testvértelen, az apja egy részeges favágó, ő maga tiz esztendőskorától cseléd. Szóval a legutolsó lány a faluban. Nem igen volt annak szegénykének még egy tisztességes fejrelvő kendője se.

Tizenhat esztendőskorában aztán elkerült a faluból. Ozdányban akkor szabályoztak, a mérnökne

megfogadta Fehér Mártát pesztonkának és úgy megszerette, hogy nem eresztette el. Mikor a faluban vége volt a munkának, fölvitte a leányt Pestre.

Igazában aztán ott kezdődik a szegény Fené Márta története, a hogy megint hazajött a falujába. Szegénynek, mondom, mert valami nagyon jó erőben akkor se volt, mikor elkerült, de mikor hazajött, már élő se igen volt, csak egy halovány árnyék. Méreg lehet a pesti levegőben, hogy így lerontotta a szegény Mártát. Csak éppen, hogy el tudott vánszorogni hazáig, nagyon beteg volt a leány, a falubeliek azon tudták meg, hogy hazajött, mikor megkérdezték: kihez hívták a papot?

Fehér Mártához hívták. A hogy roppant fáradtan megérkezett, lefeküdt és föl se kelt többet. Annyi ideje se volt, hogy elmondja, mi mindent látott Pesten, csak az apja kezét szorongatta és bizonyos Balázs nevű legényről érdeklődött, hogy szeretne egy szót váltani vele, de mire a legény megjött, — pedig úgy szaladt haza a tanyáról, hogy a lélek is majd kiszakadt belőle, — már az az egy szava se volt Mártának. Már akkor az égiekkel beszélgetett a szegény kis szolgáló.

Ebben eddig nincsen semmi különös. Más leány is meghalt már tizenhét esztendőskorában, számosabb is, mint egy szegény kis parasztleány, a ki bizony nem sokat határoz, van-e, nincs-e, a sok millió ember között, a ki a sóhajtásával a levegőt rontja. Még ha teszem, egy grófkisasszony, vagy más ilyen rangos kisasszony hal meg ilyen fiatalon, akkor megilletődnek az emberek: hiszen még olyan sok szépben, jóban lehetett volna része, igazán kegyetlenség, hogy így elpusztul; de mit veszíthetett az étellel a szegény Fehér Márta? Még jobb is neki így, annál hamarább kerül a menyországba.

Csakhogy éppen itt akadt görcse a Fehér Márta sorsának. A menyország kapujában.

Fölment a harangozó a toronyba, hogy csendítsen a bucsuzkodónak. Megfogta a kötel végét, rántott egyet rajta, de nem a harang zendült meg a huzásra, hanem a kötel csapódott le a deszkapadlóra. Elszakadt a harangkötél éppen abban a pillanatban, mikor Fehér Mártának akartak csendíteni.

A falusi népre szeretik ráfogni, hogy tudatlan. Az ozdányiakról illet nem szabad mondani. Az ozdányiak tudják, hogy semmi se történik egészen hiába ezen a világon. Célja, vagy értelme van mindennek. Hiszen abban, hogy egy harangkötél elszakad, tulajdonképpen nem lenne semmi különös. Min-

den kötél elszakad egyszer. Van, a ki kétszer is elszakad. Egy kötél se örökkévaló.

Igy gondolkodik a felületes ember, a tudatlan ember. A kinek azonban mélyebben szánt az esze, az nem végez az esettel ilyen könnyelműen. Jel is lehet a dologban. Ha a harangkötél éppen akkor szakad el, mikor egy lélek érkezését kellene jelenteni odafent, akkor ennek más sora is lehet, mint merő véletlenség.

Mert hogy az ilyen harangozás nem aféle üres kongatás, azt a gyerek is tudja. Ennek jelentése és értelme van. Ez a harangszó égbe szálló figyelmeztetés: Szent Péter keresd a kulcsodat, angyalok, fényes szárnyu angyalok sorakozatok, mert egy testvéretek érkezik a földről, a ki ott a maga részét a munkából és szenvedésből kitöltötte és most megtért mindnyájunk Atyjához, az örökkévalóságba. Már emelkedik fehér köntösében, a harangszó szárnyán. Keringő csillagok térjete ki az utjából, mert ő Istenhez megyen; angyalok, fényes szárnyu angyalok, fogadjátok énekszóval.

Ezt mondja a harangszó, mikor egy tizenhét esztendő leánynak csenditene, volt ez bár a földön grófkisasszony, vagy csak egy szegény pesztonka. Mert ez a jó Istennek egészen mindegy.

És ime, az égi figyelmeztetés nem zendült meg, mikor a Fehér Márta leromlott, csenevész kis testéből kiszállt a lélek. Hiszen, mondom, lehetett véletlenség is, hogy éppen akkor szakadt el az a harangkötél, de ki felel meg a kérdésre, hogy miért szakadt el véletlenül éppen akkor? Jó, erős kötél volt, valami nagyon régi se volt, ha meg valami láthatatlan hibája volt, mért nem szakadt el harmadnapja, mikor az öreg Kese Lajos bácsinak kondítottak? Miért éppen most?

Egy órába se telt, tele volt a hirrel a falu.

— Fehér Mártának nem akart szólni a harang.

Ebben a mondásban aztán egyszerre benne volt — minden. Ha a harang nem akart szólni Fehér Mártának, akkor ennek bizonyosan meg van a maga oka. Ozdánytól messze van Pest városa, de a jó Isten szeme Pestre is ellát, Ozdányba is ellát. Mi történt a szegény Fehér Mártával Budapesten, arról biztosat semmi, senki se tudhatott, de azt elmondotta az elszakadt harangkötél, hogy a lelkét nem kívánják a menyországba. Ez világos volt egészen.

Igy esett, hogy két halott feküdt kiterítve, mikor Fehér Mártából elszállt a lélek. A leány, meg — a becsülete. Ugy állott a dolog, hogy együtt földel el mind a kettőt, még pedig harangszó nélkül.

Védelmére, hogy legalább a becsületét életre pörölje a leánynak, nem igen kelt senki. Még a tulajdon apja se. Bajos is így pörbe szállni egy elszakadt harangkötéllal, mikor annyi minden szól az ember ellen. Tömerdek nagy város az a Pest, rengeteg az utca benne, bizony a szegény Fehér Márta nem az első kis falusi lány volt, a ki valahogyan eltévedt ebben a nagy városban. Ki merne hitet tenni rá, hogy nem úgy volt?

És mégis — akadna, a ki merne. Az a bizonyos Balázs, a kivel szava lett volna a haldokló Fehér Mártának. Ennek a Nagy Balázsnak, a ki valamikor szívbéli pajtása volt a szegény Fehér Mártának, olyat ütött a lelkén a különös eset hire, hogy megtántorodott belé. Tüz borította el a legény szemét és ökölbe szorult a keze. Mintha belémarkolt volna valaki a kebelébe és egy rántással akarná kiszakítani a szívét.

Pedig, jól meggondolva a dolgot, most már neki egészen mindegy lehetett volna: tiszta volt-e a szegény Fehér Márta, vagy sem. Hiszen most se mátkája, se szerelmese, senkije, semmije. Annak is mindegy, akármit mondanak róla, tavasszal az ő sirján is csak úgy kizöldül a fű, mint a másén.

Az a bizonyos Balázs azonban, talán mert csak egyszerű parasztleány volt, ezt nem bírta fölérni észszel. Csak rettenetes keserűség fogta el a szívét. Ha valamivel keményebb indulatu a legény, botra kap és szétzuzza a koponyáját annak, a ki először szalajtott ki a száján, hogy az a kötélszakadás nem lehetett tiszta véletlenség. De a legény nem volt ilyen szilaj természetű. Csöndes fiu volt, a kiből még a bor is vízzé válik. Csak bántotta szörnyen az eset, de eszébe se jutott, hogy bántson érte valakit.

Nézte a halott leány fehér arcát és nézte az eget, a melynek a csillagai beragyogtak az ablakon. A szívében hánykolódott a keserűség, mint viharban a habos hullám, azután, mikor éjfélre járt az idő, egyszerre kiosont a házból. Ment föl a templom felé.

Az ozdányi templom azonban áll a falu közepén. A falura ráborult az éjszaka csendje. A legény megállott a templom előtt, fölnézett a csillagos égre, azután odadőlt a torony falához és elfúló, tompa hangon csak ennyit mondott:

— A mátkám becsületéért jöttem. Istenem! Te tudod, hogy tiszta volt szegény, mint a hó, te tanúságot tehetsz mellette!

... És ime, Isten tanúságot tett a szegény kis Fehér Márta tisztaságáról. Másnap délután temették a leányt. Ozdányban nagy a becsülete a tisztességnek. Az ozdányiak nem akarták megengedni, hogy harang szóljon a temetésen. A kinek a kis harang nem akart szólni, nincs jussa, hogy meghuzzák neki a nagyot. Az ozdányi lányok kijelentették, hogy nem viszik a Fehér Márta koporsóját. A ki bűnbe esett, nem illeti ez a tisztesség. Még a papnak is alig akarták megengedni, hogy temesse.

Igy indult a temető felé a szegény Fehér Márta koporsója. Az apja vitte, meg az a bizonyos Balázs. Kísérte a pap talán harmadmagával.

Ekkor történt az a híres ozdányi eset. A mint megindult a szegény kis menet: egyszerre megszólaltak az ozdányi templom tornyában a harangok. Mind a kettő. A nagy is, meg a kicsi is. Pedig senki se huzta őket. Azaz hogy valaki mégis, de az a valaki emberszemnek láthatatlan. Látni csak azt lehetett, hogy a domb, a melyen az ozdányi templom áll, csöndes ingással mozog jobbra-balra és mozog a templom és mozog a torony, úgy, hogy a toronyban szólnak a harangok, még pedig olyan szépen, tisztán és szomoruan, a hogy soha még harang nem szólott.

És így zengett a csodálatos harangszó, míg a menet ki nem ért a temetőbe. De már akkor ott volt az egész bűnbánó falu a Fehér Márta temetésén, a kinek maga a jó Isten harangozott, megrázzván a földet, hogy megmentse a becsületét az ő hozzája megtért kis cselédjének. Fertályóránál tovább tartott a csoda, addig folyton ingott a torony, de csak a harangok szóltak, egyébként még csak egy darab vakolat se esett le a templom faláról.

Ez volt a híres ozdányi eset.

**Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot
érdemes küldeni.**

UJDONSÁGOK.

A király hazament Bécsbe. Ugy volt, hogy a király egy hétig még itt marad közöttünk, de annyira elkedvetlenedett a magyar fővárosban, hogy szerdán délután váratlanul hazautazott Bécsbe.

A király rosszkedvű! Nagyön megviselte a válság A politika még a szokott életrendjét is felforgatta. Ófel-sége az utóbbi időben teljesen eltért rendes életmódjától, mondják azok, a kik a közelében vannak.

Az uralkodónak a budai várpalotában tizenhat szobája van saját használatára. A szobák közül tizenkettő az első emeleten van, négy pedig a másodikon. A tizenhat szoba közül hat hálónak van berendezve, még pedig azzal a célzattal, hogy a király minden este más szobában aludhassék. Hogy melyik az a szoba, a melyben a király alszik, azt a közvetlen környezetből sem tudja két-három emberen kívül — senki.

A királyi palotát a várzsandárok őrzik. Még pedig emeletenként éjszaka negyven-negyven zsandár van szolgálatban, azonkívül a szoba mellett, a melyben a király alszik, két állig felfegyverezett várzsandár áll posztot. Ezek azonnal eltűnnek, a mely pillanatban a felség felöltözik. Ha a király Budán tartózkodik, akkor kettős kordon — katonai és rendőri — őrzik a vár környékét.

Az uralkodó reggel félhét órákor ébred. (Tavaly még egy órával előbb kelt fel.) Az öltöztetést egy komor-ryik végzi, a kinek ezredesi rangja van. Öltöztetés előtt megfürdik, utána pedig reggelizik. Reggelire teát és különböző húst, vaját szolgálnak fel, a melyből azonban csak a teát szokta elfogyasztani. A többi ételt rendesen érintetlenül hagyja. Reggeli után séta következik a várkertben. A séta negyedfél óra hosszat tart s az uralkodó erre a célra térdig érő katonai köpenyt vesz fel. A hosszú, előírászerű katonakabát akadályozná a mozgásban.

Nyolcz óra után csendes misét hallgat az uralkodó a várbeli kápolnában. Nem megy be a kápolnába, — a mely ilyenkor meg van telve uriközönséggel, — hanem az oratoriumból hallgatja a misét, emeleti magasságban, üvegablak mögött van a páholya. A kápolna előkelő közönsége gyakran láthatja itt a király ősz fejét, a hogy ájtatosan lehajtja az imakönyve fölé.

A király elutazása most nem a rendes módon történt. Nagyobb volt az elővigyázat és az őrség. A király vonata előtt ugyanis elővonat halad, a melyben udvari emberek ülnek.

Azonkívül más intézkedés is történt a szerdai bécsi utazásra. Minden, legkisebb állomáson csendőri készenlét várta a vonatokat. Az állomások és a környék kihalt volt mindenfelé.

Még egy feltűnő jelenség észlelhető az uralkodón. Régebben az alvással mit sem törődött, szükséges rossznak tartotta, a mely kötelező mindenkire és nem aludt naponta többet öt óránál. Most — néhány hónap óta — estefelé már annyira elfárad, hogy gyakran meg sem tudja várni a félkilencz órát, a lefekvés idejét és már előbb levetkőzteti magát. A király mostanában kilencz, sőt tíz órát is alszik. A kedvetlenségét, fáradságát természetesen érzi, látja az egész környezetet. A régi bizalmas embereivel sem érintkezik már annyit, mint azelőtt.

A keresztény munkásmozgalom. A minap alakult meg a keresztény szocialista-egyesületek országos szövetsége, melynek elnöke Giesswein Sándor országgyűlési képviselő és Szalánczy Andor gyári munkás lett. A szövetség keresztény-szociális programot dolgozott ki, melyben kifejti a munkások, kisiparosok és kisgazdák követeléseit. A vidéken már 27 egyesületük van; újabbban Veszprémben, Kőszegen, Kassán, Kartalon, Nagyváradon, Magyarokánizsán, Szanyon alakulnak új keresztény munkás-szervezetek. Az új kormány megalakulásának napján a keresztény-szociális munkásság kérvényt nyújt be küldöttség útján az országgyűléshez, az általános választási jog érdekében.

Protestáns hang egy kath. püspökről. Néhány fővárosi lapban méltatlan támadások érték Mailáth Gusztáv gróf erdélyi püspököt. Ezzel szemben Nagy Lajos protestáns vallású erdélyi járásbíró gyönyörű nyilatkozattal erősíti meg azt, a mit az elfogulatlan emberek már régóta tudnak, hogy a püspök valóságos atyja az erdélyi népnek. Elmondja, mily jószívűséggel segít Mailáth püspök a szegényeken. Példákat is hoz föl rá. S végül így ír: „Ilyennek látjuk mi Erdélyben a gyulafehérvári római katolikus püspök urat, s látva tisztult, erős hitét, fáradhatatlan munkaszeretetét, nemes emberbaráti gondolkodását és fényes szellemi tehetségét, más felekezetiségünk és saját kiváló egyházfőnk iránti ragaszkodásunk mellett is csodáljuk őt, sőt büszkéek vagyunk rá.“

Rákóczi szülőfaluja. Nagy pusztulás érte a minap II. Rákóczi Ferenc szülőhelyét, Borsi falut. Tűz ütött ki s a nagy szárazság folytán gyorsan terjedt. Mielőtt még a sátoralajuhelyi tűzoltók megérkezhetek volna, 40 ház földig elhamvadt. A házak nagy része biztosítva sem volt s így a szegény emberek kára és nyomorusága igen nagy. A történelmi emlékü falu segítésére gyűjtés indult meg.

Czipészek sztrájkja. A fővárosi czipőfelsőrészkesztő munkások, mintegy ezeren, sztrájkba fogtak. A kilencz órai munkaidőt, tizenöt napi fölmondást, az inasügy rendezését, a szakegyesületi munkaközvetítést követelik, bérjavítást azonban most még nem kívánnak.

 <p>Élső magyar hangszergyár villamos erőre berendezve</p> <h1>Stowasser J.</h1> <p>Ca. és kir. udvari hangszergyára, a ca. és kir. közös és a m. kir. hon- véd hadsereg egységű szállítója</p> <p>BUDAPEST, II. ker., Lánczild-utca 5. szám.</p>	<p>• Élső kézből legjobban vásárol •</p> <p>Legnagyobb választék az összes hangszerekben.</p> <p>hegedők, gordonkák, bógók, fuvolák, trombiták, czimbal- mok, saját találmányu táro- gatók 30 forint-tól fölfelé.</p> <p>Harmonikák legjobb, elpusz- títhatatlan han- gokkal, különlegesség acélhangu zenekari harmonikákban; saját mintáink.</p>	<p>Teljes zenekar * felszerelése *</p> <p>előnyös feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatik.</p> <p>Képes árjegyzék a) hangszerek- ről, b) harmonikákról, ugyszin- tén harmóniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.</p>
---	---	--

Hogyan megy tönkre az ember? Gál László hajdunánási földmivelő harmadéve Podvinetz és Heisler budapesti gépgyárostól 8000 koronáért motoros cséplőt vett, hogy majd keres vele aratás idején. A gép hasznavehetetlen volt. A földmives nem tudott fizetni. A gyár perrel támadta meg. Lefoglalták a gépet, elliczították s a gyár a 8000 koronás gépet visszavette 841 koronáért. Az adósságot, a perköltséget rátáblázták Gál László földjére. Egy ízben 800 koronát küldött a gyárnak, melyet költségek címén megtartottak. Az elkeseredett földmivelő erre nyilatkozatot tett közzé egy fővárosi lapban, melyben felhívta a közönség figyelmét a gyár üzemeltetőire. A gyár erre zsarolásért feljelentette Gál Lászlót. Így került a tönkre tett ember a vádlottak padjára. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével Gál Lászlót két koronára ítélte a nyilatkozatért. Az enyhe ítélet ellen nincs szavunk, de a rossz törvény, melyen az ítélet alapszik s mely lehetővé teszi, hogy még az fizessen büntetéspénzt, a kinek igazsága van, felháborítja igazságérzetünket. Egyoldalú törvényekkel, melyek csupán a szegényt nyomják, nem boldogulunk.

Gyűlölködés a családok megrontója. Az alsó-hernádpusztán két család folytonos gyűlölködésben élt egymással. A két tanyás, ki még csak néhány év előtt telepedett le a felparcellázott Beleznay grófi birtokon, valami csekélységen veszett össze. A perpatvar tüzeit különösen Báli Mihály felesége szította és sok bajt okozott közeli szomszédjának, Gazi Józsefnek. Baliné ha észrevette Gazsinét, durva szitkot szórt rá. Az olyan verekedések, hogy hol az egyik, hol a másik feküdt meg az ágyat, napirenden voltak, különösen akkor, ha a férfiak is beleegyeztek. Gazsit csak azért vertek véresre egyszer, mert átlépett a Báliek tarlóján. Végre Baliné a szomszédoknak a Gazsiék elpusztításáról beszélt.

— Vagy elszöknek, vagy meghalnak valamennyien, mondotta Baliné.

Ezt a szóbeszédet visszamondották Gazsiéknak s ők is készültek a harcra, de csak a védelemre. A minap este történt a véres összetűzés. Baliné késsel felfegyverkezve, átlépett a Gazsiék portájára és viaskodásra hívta szomszédasszonyát, mert, ugymond, egyiküknek pusztulniok kell. Végre kijött Gazsiné, de alighogy kilépett, a házsártos asszony megszúrta őt. Jajgatására összefutottak a férfiak. A békés természetű Gazi szőlőkaróval rontott oda és egy ütessel leterítte Balinét, a kit aztán a Gazsiné két serdülő fia is agyba-főbe vert, úgy, hogy az asszony néhány percz alatt kiszenvedett. Ekkorra már Báli Mihály is bele keveredett a verekedésbe s vasvilláját szúrta Gazsiba, mire a Gazsiék vele is csakhamar végeztek. Halálosan megsebesítették Báli Mihályt. Másnap jött a vizsgálat, orvos, járásbíró Ócsáról, a Gazsi-családot a csendőrök bekísérték Ocsára, honnan a pestvidéki törvényszék börtönébe került a szerencsétlen család. Mélyen elszomorító, hogy a házsártos természetű

Baliné hét árvát hagyott hátra, kik közül a legidősebb tizenkétéves, a legkisebb alig két hónapos. Miután a családfőntartó is félig halott s ha életben maradna is, nem bírja többé kenyérét megkeresni, a jólelkű tanyai szomszédok magukhoz vették az árván maradtakat, noha ők is valamennyien szegény emberek, kiknek bizony azon a szélhordta buczkákön még a kenyérré való is alig terem meg.

Különös szerencsétlenség. Különös munkásbaleset történt a közelmúltban New-York és Broklin között az „East River“ folyó medre alatti alagut javító munkálatainál. Egy hajóskapitány, a ki hajójával éppen a baleset pillanatában haladt el a hely közelében, azt mondja, hogy négy munkás egész váratlanul fölbukkant a csendes vízből, azán pedig vagy husz lábnyi magasra szökkenek fel a levegőbe, mintha puskából lőtték volna őket ki. Repülésüket egy hatalmas vizsugár kísérte, a melynek tetejében ott kalimpálóztak a levegőbe röptelt emberek.

A munkások visszahullva a vízbe, kétségbeesett erőlködéssel partra usztak, a hol aztán torkuk szakadtából ordítva szaladgálni kezdtek, mintha eszüket veszítették volna. A csoda aztán magyarázatot nyert. A munkások lent dolgoztak az alagutban és a levegő nyomása valami uton-módon fölszabadulván, a légáramlat megragadta őket és a tetőboltozat egy nyílásán keresztül kidobta mind a négyüket a vízrétegen át a levegőbe. Az egyik munkás következőleg mondotta el tapasztalatait:

Munkaközben észrevettem, hogy felülről légvonattámadt. Egy létrát állítottam tehát oda, a honnan a levegő beáramlását éreztem és felmásztam, hogy betömjem egy zsákkal a rést. A levegő azonban egyszerre megragadott és villámsebességgel repített ki a felső nyíláson, kő- és iszaprétegen keresztül a vízfenék felé. Irtózatossággal repülhettem a 25 lábnyi mélységből fölfelé, nekem azonban úgy tűnt a dolog, mintha csak nagyon lassan haladnék. Mindenre igen jól emlékszem, mert teljesen eszméletlenül voltam. Még azt is tudom, hogy repülés közben kalapomat keményen a fejembe huztam. Végre kijutottam a vízrétegbe, s ez az iszap után valóságos megváltás volt. A vízből fölrepültem a levegőbe, a honnan viszonyu erővel hullottam vissza. Mikor aztán ismét vizet éreztem, uszni kezdtem, a partra érve pedig kitört rajtam a kiállott rémület izgalma és úgy ordítottam, mint egy örült. Mai képünk bemutatja ezt a vízi alagutat, a hol a különös baleset történt.

Budapest legöregebb asszonya. Száztíz éves asszony halt meg minap budapesten: özvegy Weisz Dávidné, született Bauer Borbála, a ki a legidősebb lakója volt a fővárosnak. 1795-ben született Budapesten; tizennyolcz éves korában feleségül ment Weisz Dávidhoz, a kivel hatvan évig élt házaseletet. Házasságukból gyermek nem született. Száz éves korában egy rokonához költözött, a hol haláláig gondosan ellátták. Még egy órával a halála

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kie-birtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Ócsa-utca 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki a mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészen, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 $\frac{1}{2}$ %-os kölcsönök egyik módjzata minden levonás nélkül készpénzben fizetotnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bármikor szivesen ad fölvételt.

előtt kávét kívánt az öreg asszony. Megitta, azután elaludt s nem ébredt fel többé.

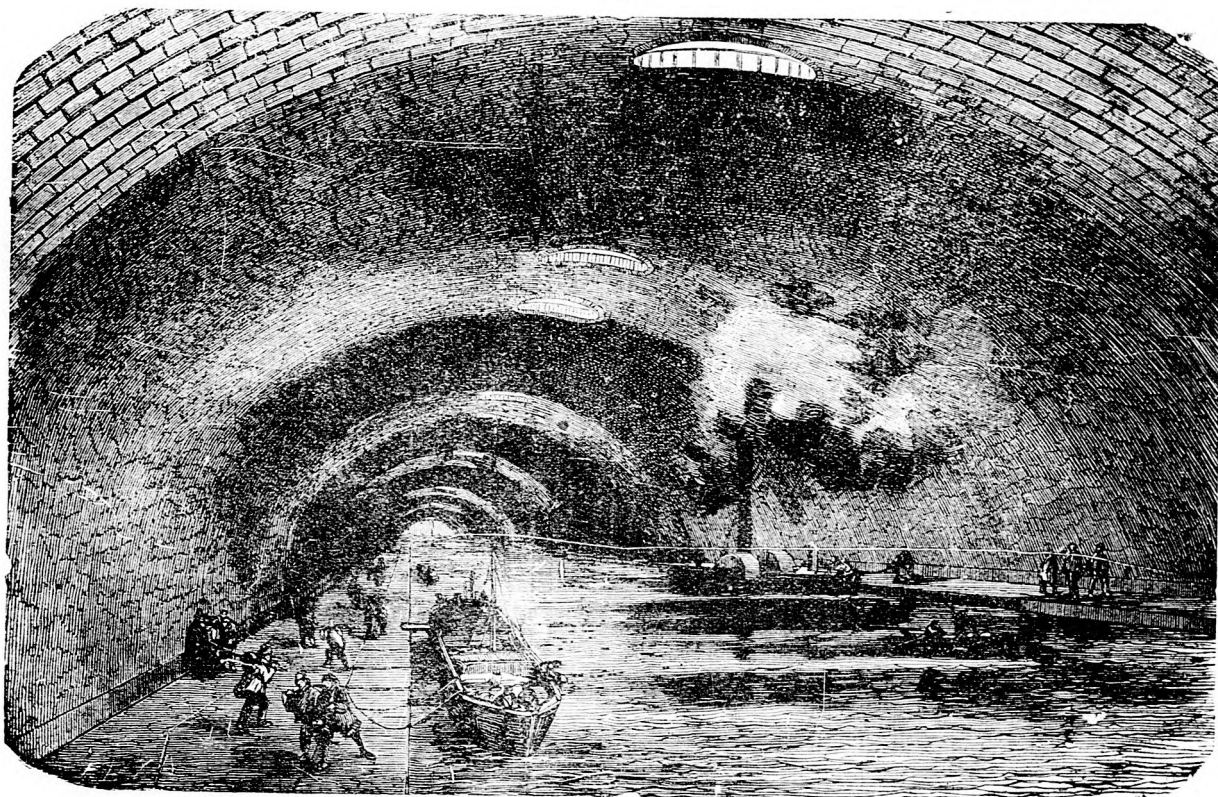
A ki nem tudja, hogy kicsoda. A bécsi rendőrigazgatóságon különös eset történt. Harmincz éves ember állított be a rendőrségre és a rendőrbiztos elé vezette magát, a kinek ezt mondta:

— Most sétáltam és eljöttem a rendőrségre, mert *tudni akarom, hogy kicsoda vagyok?*

Bárhogyan is faggatták, nem tudott magáról semmiéle adatot mondani. Mindenre zavartan felelt és kétségtelessen látszott, hogy az idegen ember elvesztette emlékezőtehetségét. Később kiderült róla, hogy egy elszegényedett grófi család sarja. Bevitték az elmebeteg kórházába.

nevezett rheumában szenved és én neki az ön találmányát ajánlottam, mert az biztosan kigyógyítja betegségéből. Tisztelettel Tillmann András asztalosmester Zomba. (Tolnam.) Ily és hasonló elismerő leveleket kap Müller Albert ur (Budapest V. Vadász-u. 42 Gy. a kettős villamos kereszt R. B. 86967. sz. feltalálója, melyek fényesen igazolják annak áldásos voltát.

A milliókra menő fizetésképtelenségek arra kényszerítették a posztgyárosokat, hogy felhalmozott áruikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezzék, inkább tetemes árengedménnyel, készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák. Ezen akció keresztülvitelére az „országos posztó kiviteli áruház“ Budapest, Rottenbiller-utca 5. vállalkozott. Vidékre szétküld utánvéttel egy férfiöltönyre 3 méter finom, fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarnt csak 5 frtért. Ajánljuk, hogy rendeljen, mert a készlet előrelátható-

Vizi-alagut Broklin és New-York között.

Hütelenné községi jegyzők. A fejmegyei Füle község jegyzőjét, idős Gróf Rált, több ezer koronás sikkasztás miatt állásától felfüggesztették. Sárkány vizsgálóbíró utasítására minap éjjel a jegyzőt lakásán csendőrök letartóztatták. Kocsin Polgárdira vitték s a hajnali vonattal Székesfehérvárra akarták szállítani. A vonat éppen berobogott, a mikor a jegyző a sötétben hirtelen elmenekült s az állomás kutjába ugrott. Mire kihúzták, meghalt. Idős Gróf Pál hatvan esztendősen ember volt. Szomorubbá teszi az esetet, hogy fiát, ifjabb Gróf Pál sárszentmihályi jegyzőt a múlt hónapban szintén sikkasztás miatt letartóztatták. Az alma nem esik messze fájától.

Alig négy hete rendeltem meg önnél a kettős villamos delejes keresztet R. B. 86967 sz., melyért fogadják leghálásabb köszönetemet, mivel már teljesen jól érzem magam. Most újlag kérem, lenne szíves szomszédomnak Laibach Józsefnek szintén egy készületet küldeni, mivel

lag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

Viszketegséggel párosult bőrbajok, sömör excecma ellen csak egy doboz valódi „Erényi-Ichtiol-Salycil“ vegyen 3 koronaért. Készíti Erényi Béla „Diana“-gyógytára Budapest, Károly-körút 5. szám

Népek és nemzetek.

A háboru.

A harcér eseményeiről ujabban igen kevés hír érkezett hozzánk. Csupáncsak arról lehetett hallani, hogy nemrég csatasorba lépett a hatodik japán hadsereg is. Ez a sereg Nogi tábornok csapataival most azon fáradozik, hogy nyugat felől megkerülje a visszavonuló orosz sereget.

Arról szó sincs, hogy az ellenfelek békét köszenek. A békehireket Pétervárról sorra megczáfolják.

Linevics fővezér még több hónapig egészen magára lesz utalva. A 400 ezer emberből álló új hadsereg körülbelül csak ősszel fog a harctéren megjelenni. Linevicsnek mostanában nincsen is jó helyzete, mert míg Nogi az orosz jobb szárny megkerülésével fenyegetődik, addig az ujonnan szervezett hatodik japán hadsereg ugyanolyan szándékkal nyugat felől nyomul előre. Az orosz hadseregnek ez idő szerint ez a legnagyobb veszedelem.

Liaojang és Mukden után következik Karbin városának ostroma. Linevics tábornok azt a tanácsot adta a Karbinban élő európaiaknak, hogy hagyják el a várost és vonuljanak Szibéria belsejébe. Ebből nyilván megtudhatjuk, hogy nemsokára Karbin környékén nagy harcok lesznek.

Lesz-e béke?

Az oroszok erősen a mellett vannak, hogy a háborút föltétlenül folytatni kell. A közeli békéről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert Oroszország se békeföltételekről, sem a béke közvetítéséről nem akar hallani. Elég erősnek érzi magát arra, hogy a háborút folytassa.

Vladimir nagyherceg palotájában néhány nappal ezelőtt tanácskozás volt a béke kérdéséről. A jelenlevők többsége a béke mellett nyilatkozott, de a császár a legnagyobb erélyvel ragaszkodik a háború folytatásához.

Nyomor Spanyolországban.

Délspanyolországban valóságos éhínség van. A tartós szárazság a vetést egészen elpusztította, a mezei munkások között irtózatos nyomor keletkezett. Andaluziában már régóta sajátos viszonyok vannak. Ott csak milliomos és proletár van. Az összes erdő és szántóföld néhány száz nagybirtokos kezében van, a kiknek elődei Amerika fölfedezése idején, mikor a lakosság jelentékeny része oda kivándorolt, értették a módját, hogy rengeteg területet magukhoz ragadjanak. A nagybirtokosok a legembertelenebb módon zsákmányolják ki munkásaikat, mert napi 15 órai munkáért gyalázatos élelmezést és 40–50 fillért adnak. Ezeknek a munkásoknak sokkal szomorubb a sorsuk, mint a rég letűnt idők rabszolgáé, vagy jobbágyé. Az elégtelenség gyakran véres fölkelésben tör ki. A szenvedők és éhezők magatartása most fenyegetőbb, mint valaha volt. Mind szélesebb körben terjednek el közöttük az anarkista tanok s el lehetünk rá készülve, mivel az éhínség rossz tanácsadó, hogy Délspanyolországban hajmeresztő dolgok fognak történni. Az általános drágaság még csak növeli a nagy kétségbeesést.

Az andaluziai agrárkérdés egyik legnehezebben megoldható problémája a spanyol kormányoknak. Nem kisebb dologról van most itt szó, mint néhány millió spanyol ember életéről és az ország több mint negyedrészében a rend föntartásáról. A minap már

hatalmas csapatokban vonultak föl a munkátlanak Szevilla és Jeze utcaiban s hangos szóval kenyeret és munkát kértek. A helyzet szemmel láthatóan rosszabbodik, mivel a szárazságot még mindig nem váltja föl a jótékony eső.

A hazafiság.

Irta: Egger Ágoston szt.-galleni püspök.

V.

A kulturharcz.

A kulturharczot elsősorban hazafiui szempontból kell elbírálni. Valóban hazafiatlan-e? Hiszen eddig ezt is, mint a nyelvkérdést, különféle jóhangzású czimek alatt folytatták. Okait, eszközeit, hatásait vizsgálva mégis hazafiatlannak látjuk. Emlékezzünk csak vissza, hogy a kulturharcz mindig békeszegés volt s ilyenkor mindig a katolikus egyház volt a megtámadott fél. Vagy volt-e rá eset, hogy az egyház valaha az állammal vagy más vallással szemben támadólag lépett volna fel? Csakis jogait és javait, szabadságát és önállóságát védelmezte meg, ha azok veszélyeztetve voltak, de mindig a saját hatáskörén belül. Ez a védelem annál jogosultabb volt, mert oly dolog birhatásának megvédésére szorított, melyet már ezer évnek a története szentesített.

A kulturharcz hazafiatlan okairól.

A kulturharcz a régi pogány állameszmébe való visszaesésnek köszöni keletkezését, a melynek keletében az Isten kegyelméből való Egyháznak, mint a vallási élet önálló képviselőjének nem jut helye. Csakhogy a régi idők egyházellenes Cézárjai tisztában voltak dolgukkal, tudták, hogy mit akarnak, míg ezt a modern kulturharczokról nem lehet állítani. Ezek hol egy nemzeti egyház ábrándképének, hol az összes létező vallások egyesülési ködképének, hol ehhez hasonló zavaros beképzeltékeknek hódolnak. Ezek a sületlen képzelődések ott vannak minden egyházi czivakodásnál és minden iskolai harcznál mint hátsó gondolatok. Az eszmék törpeségének megfelel a kivitel törpesége. Ezeknek az eszméknek a képviselői legjobban szeretnék, ha a katolicizmus egyáltalában nem léteznék és a jövőre nézve reménylik is ezt és törekszenek reá. De addig is nem verhetik agyon a katolicizmust, kénytelenek neki jogokat átengedni és nekik nem marad más hátra, minthogy a megkezdett uton megálljanak. Törvényesen kénytelen elismerni azt, a mit elpusztítani szeretnének és harcolnak az ellen, a mit elismertek.

Czéltalan beszélni róla, hogy ezzel a módszerrel mennyire fognak haladni. De ezeket szemükbe mondhatjuk nekik: Az egyház a mai államok keletkezésékor már ki volt fejlődve s így mindenhol őt

A legkedveltebb és legelterjedtebb katolikus hitbuzgalmi folyóirat ma a

Páduai Szent Antal Lapja.

VII. évfolyam. Megjelenik havonta kétszer 16 oldalon, számos képpel. Előfizetési ára egész évre csak 4 korona. Kiadóhivatala Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 36. sz. Tessék mutatványszámot kérni. Német nyelven: „SANCT ANTONIUS BLÄTTER“; tót nyelven: „LISTY SVĀTĚHO ANTONA“ megjelennek havonta egyszer. Aruk 1 évre csak 2 korona.

öt illeti meg a legrégebb polgárjog; a műveltség, melyet az emberek két ezer év óta elértek, az egyház segélyével keletkezett. Ez a kulturharcz, mely egyházunk jogait akarja megbolygatni, nem hasznos növény, hanem hazafiatlan gyom.

A kulturharcz hazafiatlan eszközeiben is.

Főntebb említettük, hogy a kulturharcznak még az eszközei is hazafiatlanok. Minden hamis álláspontnak megvan az a végzete, hogy általa olyan dolgokra ragadtatjuk magunkat, a melyekre nem is gondoltunk. Csudálatos, hogy az elmúlt században mi mindent nem helyeselték és találtak jónak, ha arra a kulturharcz köpenykéjét ráadták. Elegendő lesz erre egyetlen példa. Korunk büszke a vallási szabadságra, mint a legsérthetlenebb vívmányok egyikére. És mégis megértük azt, hogy a közelmúltban a katolikusok némely országban, akár az őskeresztények, kamrákban és pajtákban, zárt ajtók mögött voltak kénytelenek az istentiszteletet megtartani, továbbá megessék az, hogy a lelkész nagy nehézségekkel csak úgy tudott a haldoklóhoz jutni, ha éjnek idején munkásbonyba bujva lopózott a házba. Kérdezem, hogyan merik egyesek azt állítani, hogy az az erőszak, a mely így lealázza a katolikusokat, hazafias volna? Ha a haza a mi szülőanyánk, úgy mindnyájan testvérek vagyunk, és akkor okvetlen szem előtt kell tartanunk ezt, hogy: a mit nem akarsz, hogy neked tegyenek, azt te se tedd másnak. Ha ezt az alapelvet az emberek követik, úgy béke lesz vallási téren is. De ha nem követik, úgy a hazaszeretetet üres beszéddé süllyed. A haza génusza bizonyára szomorúan lehorgasztja fejét, ha látja, hogy gyermekeinek egyik része igazságtalanságot tesz, a másik rész pedig türi azt.

A kulturharcz hatásaiban is hazafiatlan.

Harmadszor hazafiatlan a kulturharcz hatásai is. A nyelvkérdést fentebb csak azért fejtegettem bővebben, hogy itt a kulturharczczal párhuzamba állithassam. Hány kellemetlenségtől szabadulna meg némely ország, ha a felekezeti és egyházi villongásokat simán kezelnék. De ha az igazságot elhagyják, úgy tévutra vetődnek s azon sohasem jutnak el az igaz célhoz. Az utolsó évtizedekben be is látták ezt némileg az emberek, csak az a kérdés, hogy ez meddig tart. És érdekes jelenség az is, hogy a kulturharczosok, bármennyire tagadják is, szívük mélyén mégis táplálnak némi vallásos érzületet. Az anyanyelv üldözésének az a következménye, hogy még jobban ragaszkodnak hozzá; a kulturharcz pedig a legjobb eszköz a szívben szunnyadó vallásos érzés felébresztésére, az ingadozásban való megerősítés és a tettlegesség serkentésére. A kulturharcz a katolikus szemében mintegy kiegészítést képezi a bér-málásnak s itt az arcuzal legyintéssel figyelmeztetnek is minket rája. Daczára, hogy a kulturharcz magában véve elvetendő, a gondviselés mégis hozzá tudja alkalmazni a maga íszándékaihoz. A katolikusok oly gyöngye emberek, hogy a jóknak nevezett idők ritkán vannak javukra. Már az első békésebb évszázadok is lanyhaságot idéztek elő és kemény időkre volt szükség, hogy általuk a vallás s erkölcs újra szülessék. Az egyház, mint isteni intézmény, bármily zord kulturharczot is kibír. De nem így a nép és a haza. Ezeknek a kulturharczból sohasem származik semmi hasznuk, legfőleg az, hogy a jövőre nézve saját kárunkon okulnak, mert következ-

ményeit sokáig kell elviselniök. A kulturharcz igazságtalanság a kisebbséggel szemben, a mely alatt azonban az egész nép és haza egyaránt szenved.

Mai képeink.

A képviselőház új elnöksége. Uj kezekbe került a képviselőház vezetése. Az elnökség három új tagját olvasóink jól ismerik politikai szereplésük után, de azon alkalomból, hogy arcsképeiket bemutatjuk, néhány életrajzi adattal is szolgálunk róluk.

Justh Gyula képviselőházi elnök 1850-ben született Neczpálon, Turóczme gyében. 1876-ban a békésgyulai járás főszolgabírája lett, de ebből az állásából később kibukott függetlenségi érzelmei miatt. Egy ideig aztán birtokán gazdálkodott, majd a politikai térre csapott át. 1884 óta Makó városát képviseli függetlenségi 48-as programmal.

Bolgár Ferenc Máramaroszigeten született 1851-ben. A katonai pályára lépett s 1873-ban mérnökkari tiszt lett. 1881-ben kilépett a szolgálatból s egy ideig katonai lapokat szerkesztett. 1887-ben a kismartoni kerületben megválasztották nemzetipárti programmal s azóta a képviselőház tagja. Széll Kálmán idejében belépett a szabadelvű-pártba, melyet azonban a mult évi nov. 18-iki gyalázatosság után otthagyt. Jelenleg a disszidens csoport tagja.

Rakovszky István Bécsben született 1858-ban. Szintén a katonai pályára lépett, melyet azonban megbetegedése miatt el kellett hagynia. Nagy része volt a néppárt megalakításában. 1896 óta a csornai kerületet képviseli. Az országgyűlési néppárt alelnöke.

Számrejtvény.

Közli: Nyiszter János.

39 37 34 31 8 Jeles íróink egyike
24 5 43 12 2 13 14 40 31 Egy alföldi város neve
10 26 22 8 19 20 Afrikának tartománya
15 38 51 28 33 16 42 31 Ez az állatok királya
1 11 6 50 44 Hazánk magasabb hegysége
21 31 7 49 29 Férfi neveknek egyike
52 46 20 3 19 48 35 41 30 32 25 Gyermekeknek édessége
36 17 27 47 15 Az „első”-nek ellentéte
18 23 4 9 A háboruban használják
1-52 Petőfi vers, sokan tudják.

A megfejtést, valamint a megfejtők neveit jövő számban közöljük.

Közgazdaság.

Budapesti piaczi árák. *Liszt.* Nullás 29.00, egyes 28.00 — kettes 27.20 — hármás 26.40, — négyes 25.60, — ötös 24.80. — hatos 24.00, — hetes 22.00, — nyolcas 15.40

Sertésárak. Öreg nehéz páronkint 400 kilón fölül 129—130, fiatal nehéz 134—135 f.; fiatal közép 134—135 f., fiatal könnyű 134—135 f. kilónkint. Szerbiai nehéz 135—136 f., közép 133—134 f., könnyű 131—132 fillérig.

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: tiszavidéki (uj) 18.60 fejemgyei (uj) 18.55 pestvidéki (uj) 18.55 bánási (uj) 18.40 bácskai (uj) 18.60 A mult hét óta az árák változtak.

Árpa: 14.35 **Rozs:** 14.50 **Zab:** 14.40 **Tengeri:** belföldi 15.60 Az árák változtak.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. Báta. A háboru eseményeit bőven olvashatják majd a lapban. Valamint a tárczarovat is sok szórakoztatót fog nyújtani. Nincs olyan lap a világon, amelyik hirdetések nélkül jelen. e meg. A címeket köszönjük. — E. J. Nagyladna. Bizonyos lehet benne, hogy lapját minden héten pontosan elküldjük. Másol a hiba. — F. A. Krasznó. Nem. — Ifj. H. J. Oszlány. Tót nyelvű függetlenségi lap nincsen. — V. D. Katona. Keressen fel máskor is ily szép dolgozattal. — K. J. Gács. Nevezett könyvek nem kaphatók tót kiadásban. — L. A. M. Jászladány. Sárlos Boldogasszony napjáig küldjük, azontul pedig csak akkor, ha értesítést küld. A mutatószámokat tessék kiosztani. — S. M. Szlavonverőcze. Az elmaradott lapokért nem kárpótolhatjuk, mert mi hetről-hétre rendszeresen elküldtük. Miért nem reklamált az első elmaradásnál? — Özv. M. B. Hajduböszörmény. Az Erzsébet szanatoriumban bármikor van betegfelvétel. A közelebbi tudnivalókat az igazgatóság megadja levélbeli megkeresésre. — P. E. Vörs. Márczius végén lejárt. — B. J. Kerka-Szt.-Mihályfa. Mind a kettőt megbüntetik. — P. B. Deméte. Az új előfizető rendszeren kapja a lapot április 1-től kezdve. — T. F. Pécs. (Imre-u.) Egész esztendőre rendben. — K. J. Felsőméra. Október 1-ig ki van fizetve. — V. J. Ó-szent-Iván. Megkaptuk. Rendben van októberig. — V. I. Amerika (Star Junction.) A 11 koronát április másodikán kaptuk meg, utána a lapot rögtön megindítottuk Dobódele. Azonkívül a 4 koronát visszaküldtük V. Istvánnak. — B. F. Szabadszentkirály. A szerződést vállalt aratómunkások ezentel mindaddig nem kaphatnak Amerikába szóló utlevelet, míg szerződésbeli kötelezettségeiknek eleget nem tesznek. — „Zs. K. 17.” A M. Néplap folyó évi júniusig, a Szt. Antal Lapja múlt év végéig rendben. — M. A. Szepsi. Szóltunk érdeklében; reméljük, hogy lesz is fogantatja. — S. A. 2. sz. Az elsőt megnyeri, mert az igazság az ön részén van. Második ügyében valószínűleg kár volna felelősségre. — S. F. Rózsáligettanya. Az első feleség rokonsága nem tarthat jogos igényt semmiféle jusra.

A helyzet.

Gyakran felette komoly. A közönség megszokta már, hogy a lapok hirdetési rovatát egyes szerek dicsőítésével lássa megtöltve. S sajnos, gyakran találunk olyan olvasókra, a kik csak, hogy valamely betegségtől megszabaduljanak, megrendelnek egy sokat dicsért gyógyszert, s azután csalódnak, elvesztik hitüket, bátorságukat. Tovább szenvednek, egészségi állapotuk mind rosszabb lesz s végre kétségbeesnek. Ezzel a közleményünkkel szolgáljuk azt a közhasznú célt, hogy a beteg újságolvasók baján segítsünk s hogy a t. olvasókat egy kitünő, kipróbált az, egész világon elterjedt házi szerre figyelmeztessük, a mely szer már is erőteljesen hozzájárult a közegészségi állapotok javításához. Ez a házi szer a hírneves Feller-féle Elsa-Fluid, a mely a párisi, berlini, londoni és római kiállításokon arany érmekkel s díszoklevelekkel lett kitüntetve. Számos orvos és több mint 65.000 köszönő levél bizonyítja az Elsa-Fluid kitünő gyógyhatását. E helyen most egy Elsa-Fluid által súlyos betegségtől kigyógyított uri embernek leírását közöljük arról, hogy milyen mesés hatással volt reá e gyógyszer: A föltétlen hitelt érdemlő leírás így szól:

„Képzelmék csak, mi történt velem. Beteg voltam és nagyon sokat szenvedtem. Rheuma és köszvény kinozta

tagjaimat, a feleségem influenzában s torokfájásban szenvedett és veszedelmesen köhögött. Labaimat, kezeimet alig tudtam megmozdítani. Minden esztendőben megiatogattak bennünket ezek a betegségek, de most meg legfiatalabb gyermekünk is heves lázba esett. A helyzet egyenesen kétségbejítő volt. Egyszerre egy folyóirat akadt kezembe, melyet barátom adott kölcsön, a melyben számos köszönő levelet olvastam, dicsérvén Feller „Elsa-Fluid”-ját, a mely számtalan olyan embereken segített, a kik a miénkhez hasonló betegségben szenvedtek. — A leveleket olyan emberek írták, a kik zsámbában, láb- és fejfájásban szenvedtek, a kiknek tagjait szurás vagy zsába kinozta, kiket fogfájás, migrén, bénulás, tagelrándulás, bágyadság, fáradtság, gyuladás, szivdobogás, lélegzési nehézség, szemfájás, szemgyengeség, köhögés, rekedtség, mell- és izomfájás, torokfájás stb. vert le a lábáról, s a kiket az Elsa-Fluid gyökeresen meggyógyított. — Gondoltam, nekem is meg kell ez általánosan dicsért szert próbálnom! Feller V. Jenő gyógyszerészről, Stubiczán, Centrale 18. sz. (Zágrábmegye) utánvételt 5 kor.-ért 12 kis üveg fluidot rendeltem próba végett. S csoda történt! Alig egy hétig tartott, mialatt mindnyájan az Elsa-Fluidot használtuk: — mindnyájan olyan egészségesek lettünk, mint a makk! Házunkból eltűntek a keserves, szorongó arcok, nem

halottunk többé nyögést és sóhajtozást! Ez volt aztan az igazi megváltás! A ki tehát tanácsomat követni akarja, az ne habozzék, ne nagyja magát tovább kinozni a fajdalmak által, hanem azonnal rendelje meg e remek gyógyszert egyenesen annak készítőjétől reuter V. J. gyógyszerész-től, Stubicza, Centrale 18. sz. (Zágrábmegye). Rendelhet első robaképen 12 kis üveggel vagy 6 dupla üveggel 5 koronaért utánvet mellett; 24 kis üveg vagy 12 duplaüveg már csak 8.60 koronába kerül, míg 48 kis üveggel vagy 24 duplaüveggel csak 16 koronát kell fizetni; egyéb költség nincs is. — 200 kilogramm nehéz disznó! — Tejfelhez hasonló tejet adó tehének! — Tüzes lovak! — Egészséges szárnyasok! Mindezt el lehet érni, ha a kitünő Feller-féle Állatápport az „Elsa” védjeggyel használják és azt az állatoknak mindennapi takarmányukkal együtt beadják. — Ezen állat-áppornak étvágygerjesztő hatása van, befolyásolja a gyomrot, erősíti az izmokat, hizlalja az állatokat, megszünteti a köhögést, a görcsöt megakadályozza a mirigyképződést. — 1 csomag 1 korona, ha Elsa-Fluiddal együtt rendelik. Fluid nélkül legalább 4 csomagot kell egyszerre rendelni, a mi postaköltséggel együtt 5 koronába kerül. Főraktár Budapesten Török József gyógyszertára, Király-utca 12. és Dr. Egger Nádor-gyógyszertára, Váci-körut 17.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a mindennapi kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „Kathreiner” névvel és ne vásároljunk soha olyat, amelynek nyitva mérlegelnek

Valódi ROSKOPF-aranydouble

Savonnet-Horgony-Remontoir

a legújabb Roskopfóra. Kiváló garantált pontossági szerkezettel, 3 m. aranydouble dupla fedéllel, mely soha sem veszíti el a valódi aranyhoz való hasonlatosságát.

Remek kivitelét mindenütt megcsodálják, a valódi aranytól nem lehet megkülönböztetni. Ára 5 frt. Hozzá illő arany-double kettős uri lánc 1 frt 50 kr. 3 évi jótállás irásban! Csak utánvét mellett küldi

SPIERING JOZSEF Bécs, Posta-utca 2-104.

Örökmécsbél és hozzá készülék.

Kitűnően vegyileg elkészítve 15 cm. hosszú, megég közönséges repceolajban. Az olaj megtakarítás feltűnő. Ara egy doboz évi használatra 2 korona Kitűnő repceolaj kilója 1 kor., öt kilóhoz egy bádogedény 1 K. Örökmécs üvegpohár templomi használatra: fehér 20 cm. nagy 1 kor., zöld 2 kor., rubinvörös 2 kor. 20 fill. Házi szükségletre egy doboz bél 80 fillér, üveg 40 fillér.

Wajdits Nándor
BUDAPEST,

IX., Soroksári-u. 11.

Ne hiányozzon egy háztartásban sem a József-táp-thea!

Orvosi szaktekintélyek ajánlják az I-ső számú József-táp-theát

köhögés, elnyálkásodás, fuladás, asztma, nehéz lélekzés, melifajás, mindennemű tüdőbajok ellen.

Egy doboz ára **25 krajczár.**

Továbbá étvágytalanság, nehéz emésztés, nehéz székelés, székrekedés, aranyér, gutaütés-szerű bántalmaknál, szédülés, főfajás, sárgaság, és bőrszeny-bőrkiütés ellen. Erő, üdeség és szépség fentartására és mint nélkülözhetetlen vértisztítót orvosi szaktekintélyek ajánlják a

II-ik számú József-táp-theát

Egy doboz ára **25 krajczár.**

Magas rendelet alapján árusítható.

Kapható: Budapesten Török József gyógyszer-tárában VI., Király-utca, Neruda Nándor drogueriájában IV., Kossuth Lajos-utca, stb.

KRISTÁLY

természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénssavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kút-vállalatától Budán.
St. Louis 1904: Grand Prix.

KRISTÁLY

Fülszáj

D. G. Schmidt főorvos és fizioterapeuta fele

csak a vedjegyvel ellátott valódi győrszentmiklósi gyógyító üvegszájok süketséget, fülfájást, fülzúgást, és nagygyulladást meg idült esetekben is. Egyedül kapható üvegeje 2frt

a Városi gyógyszer-tárban Városházter. Budapest.

A milliókra menő fizetéseketelenségek

arra kényszerítették a posttőgyárosokat, hogy felhalmozott árúikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezze, inkább tetemes árendeménnyel, készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák. Ezen akció keresztülvitelére az

„ORSZÁGOS POSTTÖKIVITELI ÁRUHÁZ”
BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCA 5. vállalkozott.

Vidékre szétküld utánvételt egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarnt **csak 5 frtért.**

Ajánljuk, hogy rengetegen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

A világ legjobb és legnagyobb kaszagyára!

MAGYAR GAZDÁK ÁGYUACZÉL KASZAI

a magyar gazdák ágyuaczel kaszagyára.

mely ezideig minden kiállításon az első díjat nyerte és kitüntetve lett, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője az egész világ területére, a hova minden levél és megrendelés czimzendő:

BIRÓ MIHÁLY ur (Somogy) Szill 78. szám

aki még ez idénre a valódi és e hirnevös Magyar gazdák ágyuaczel kaszát, be nem szerezte magának, azt a saját érdekében felhívjuk, hogy fenti czégtől minél előbb megrendelje, mert ezen kaszákban oly nagy a kereslet, hogy a ki azt most elhalasztja, később a nagy dologidőben csakis nehezen jut hozzá, pedig az csakis minden embernek saját kárára lenne, mert a ki ezen kaszákat nem használja, az önön magának rosszakarója, mivel csakis ezzel dolgozhat könnyen és kényelmesen és nem a sok czifra elnevezésű kaszakkal.

A magyar gazdák ágyuaczel kaszáinak erős orma és nyaka van, igen vékony finom pengéje ember kezéhez van igazítva, sok ember a legjobb kaszát is elrontja a kalapálásnál, de ez a Magyar gazda ágyuaczel kaszáinál nem is történhet meg, mert ez már kipróbálva és kikalapálva lesz a gazdaközönségnek elszállítva; ezen kaszakkal egyszeri kalapálással napokig, és egyszeri köszörüléssel 300-350 lépésig is lehet kaszálni a legkeményebb fűben is, a meg nem felelőt pedig mindenkor kész vagyok egy új kaszával díjmentesen kicserélni, de azt már tapasztaltuk, hogy ezer közül sincs egy rossz.

A magyar gazda ágyuaczel kaszák árai:

70	75	80	85	90	95	100	110 cm hosszú
95 kr.	1 frt	1 frt 05	1 frt 10	1 frt 20	1 frt 25	1 frt 30	1 frt 50 kr.

5 drb rendelésnél a postaköltséget én fizetem, 10 drb rendelésnél is a postadíjat fizetem és 1 drb kaszát adok ráadásul ingyen a tisztelt megrendelőnek fáradozásáért; 1 drb hozzá való amergau kaszakó 20 kr.; 1 pár ágyuaczel kalapáló készülék 85 kr.; 1 drb szabadalmazott kaszaszorító-karika kulcsesal együtt 15 kr.

A Magyar gazda gyémántaczel borotva 5 évi jótállás mellett szép értékes hozzá való tokkal együtt 1 frt 20, 1 frt 30 és 1 frt 50 kr. szintén nálam kapható 5 évi jótállás mellett.

Gyűjtőknek kedvezmény!

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi, német és belgiumi gyógyszer-tárakban szereztem, arra indítottak, hogy dr. Kvpil orvosi utasítása szerint összeállított

Kárpáti egészségi labdacsokat

(Malaczkai labdacsokat) forgalomba hoztam, melyeket eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorhaj, felfúvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmazhatók.

Szétküldési főraktár: **Friedrich János** gyógyszerésznél. **Malaczkán**, Pozsonymegye.

Raktár Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekeres 6 skatulyával 1 frt 05 kr. Ha a labdacsokat árához 20 kr. mellékeltek, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bárhová bérmentve küldetik.

Vedjegy.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás a melletti védjeggyel van ellátva és minden doboz födelén a készítőnek egész czime látható. Minden más eféle labdacsokat, mint nem valódiak, visszautasítandók.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Szíveskedjék mielőbb egy tekereset kárpáti egészségi labdacsokaiból küldeni.

Együttal nem mulaszthatom el, hogy ezen labdacsokaikért tekintetes gyógyszerész urnak hálás köszönetemet kifejezzem; az Eg ura áldja meg egészséggel és teljes boldogsággal; én csak e labdacsok-nak köszönhetem egészségemet, melyeket már sok éve rendszeresen szedek.

Kiváló tisztelettel alázasat szolgálja
Haboka. u. p. Enying (Veszprémmegye)
1904. márczius 20.

Németh Boldizsár gazdász.

Tisztelt Uram! Szívélyes üdvözléssel vagyok bátor ismét Önhöz fordulni. En már évek óta veszem az Ön által készített kárpáti egészségi labdacsokat, s azokkal nagyon meg voltam elégedve, bár nem csak a magam számára hoztam, mégis az én bajomon is és másokén is segítettek. Kérem, legyen szíves mostani czimemre utánvéttel két tekeres kárpáti egészségi labdacsokat mielőbb küldeni.

Dawdon-Collery Seaham, Harbour-Anglia.
Tisztelettel

Kreutz Engelbert

Tehtetes gyógyszerész ur! Nem régen rendeltem kárpáti egészségi labdacsokaiból két tekereset (12 doboz) azon ezélel, hogy gyomorhajomat megszüntessem. Gyomrom el volt romolva teljesen, enni egyáltalán nem tudtam, az enniától undorodtam, ha ettem valamit, mindjárt megbetegedtem, gyomrom annyira gyöngye volt, hogy az emésztés munkáját nem volt képes végezni. Az Ön által készített malaczkai labdacsokat egy teljes hónapig használtam, s gyöngye gyomrom annyira megerősödött, megjavult, hogy most már végzi rendesen fontos feladatát legnagyobb örömmel s megelégedésemre. Fogadja tehát igen tisztelt gyógyszerész ur velem tett jótettéért hálás köszönetemet. Szíveskedjék még három tekeres (18 doboz) kárpáti egészségi labdacsokaiból utánvéttel küldeni.

Ebes (Komáromm.) 1903. decz. 31.

Ó zinte tisztelője

B. csó: Gyula ref. lánortanító.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Igen kérem, küldjön nekem postafordultával két tekereset kárpáti egészségi labdacsokaiból. En ezeket már negyedik hónapja szedem igen jó hatással, gyomorhajom és székrekedésem megszűnt s gyomrom ez által ismét rendszeresen működik.

Fogadja tehát tekintetes gyógyszerész ur ezen kedves gyógyszeremért hálás köszönetemet, melylyel maradok

Ó-Keeske (Pest megye) 1904. február 4.
Kiváló tisztelettel

Szabó Mihály földbírtokos

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán

Csodálatos eredményt értünk el a labdacsokaival, amennyiben feleségem egészsége teljesen helyreállt, gyomrának rendetlen működése megszűnt és helyre állott; szóval Önnek igazán hálával tartozom.

Most újból rendelék és kérek postafordultával utánvét mellett két tekeres (12 doboz) kárpáti egészségi labdacsokat, mert azt állandóan fogjuk használni.

Dad (Komárommegye) 1904. július 21.
Kiváló tisztelettel

Tóth Lajos ev. ref. tanító.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Már 25 éve, hogy vértisztító labdacsokaik egészségemet fentartják, mivel addig rekedt aranyérben szenvedtem; én három évvel ezelőtt Szabolcsmegyéből Kanadába vándoroltam és akkor magammal hoztam labdacsokaiból két csomagot; amióta elfogytak, régi bajaim visszatértek, étvágyam ninesen, szédülök, buskomor vagyok örökké, ennél fogva tisztelettel kérem, hogy mielőtt a küldött öt forintomat megkapja, azonnal küldjön két csomag kárpáti egészségi labdacsokat.

Fledwoode (Kanada) 1904. június 19.

Maradtam tekintetes ur tisztelője

Végh György telepítvényes.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Szíveskedjék nekem postafordultával hat skatulya kárpáti egészségi labdacso-

kat utánvéttel küldeni. Nővérem már régóta a legjobb sikerrel használja őket, úgy hogy barkinek mélyen ajánlhatom.

Fehértemplom 1903. január 3.

Maradok tisztelettel

őzv. Weiss Jánosné földbírtokosné.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Kérek négy tekereset kárpáti egészségi labdacsokaiból, vagy piluláiból még a tulirt czimre küldeni, mivel ajánlatom folytán küldött több megrendelés általam jónak bizonyult s általam ajánlott piluláiért, a melyek az emberiségben nagyon segítenek, a mely betegségeket egy alkalom adtával megírom, a melyeknél hasznosnak bizonyultak, addig is fogadja hálás köszönetemet. Ezen czimre Hók János Nádpatak. u. p. Nagysink, küldeni.

Felmér (Nagy-Küküllőmegye) 1904. évi márczius 10-én.

Kiváló tisztelettel

László István erdőőr.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Kérek két tekeres kárpáti egészségi labdacsokat (Malaczkai labdacsokat) postafordultával küldeni, a mit már 10-20 évtől fogva mindig Öntől használok. Mondhatom, hatását már többen is dicsérik.

Tapolca (Zalamegye) 1903. decz. 27.

Őszinte tisztelője

Huppán Gyula hentesmester.

Tisztelt gyógyszerész ur!

Szíveskedjék az ön kitünő hatásu kárpáti egészségi labdacsokaiból saját használatomra két tekereset küldeni.

Köszönetem mellett maradok tisztelője

Czegléd-Berozei 1904. VIII. 4.

Dr. Balóss Gyula községi orvos.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malaczkán.

Labdacsokaik jó hatását a használat igazolja. Kérem tehát küldjön részemre újra öt tekereset hat-hat skatulyával utánvét mellett.

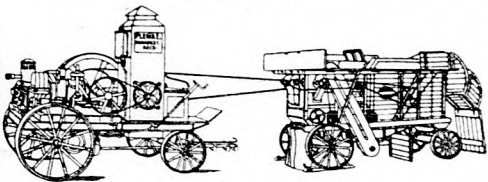
Bácsmadaras 1904. V. 4.

Tisztelettel

Válics János plébános.

DÉNES B. BUDAPEST,

VI., Váci-körút 51. sz.
BRAUNER és KLAŠEK utóda PLEWA E. mérnök
cs. és kir. szab. GÉP- és MOTORGYÁRÁNAK
magyarországi vezérképvisellete és raktára.

1905 modell szerint készült **MOTOROK** 2-100
BENZIN- GAZ- és GŐZ- **HP.**

BENZIN-LOKOMOBILOK 2-20 HP.

Szívó gázmotoros telepek minden nagyságban lévő
és óránkénti 2-3 fillér üzemköltséggel. Olcsó árak és
kedvező fizetési feltételek. Árjegyzék ingyen.

Szolid vidéki képviselők alkalmaztatnak.

MEGJELENT A
„Szent József
tisztelete“

czimű inakönyv új kiadása.

Szerkesztette:
SZEMENYEY MIHÁLY
plébános, pápai káplán.

Kiadja:
VIRÁG FERENCZ
lelkiigazgató.

Az új kiadás csak az előzőnél, ára csak

1 korona 50 fillér

Csinos kötésben, arany-
nyomasu Krisztus képpel
és czimfelirattal. 410 lap.

Kapható kiadóhivatalunkban.

8 napi próbára

**Kettős elektromágneses kereszt
gyógyit és felüdit kezesség mellett.**

E készülék gyógyit és
segít fej-, fül- és fog-
fájásnál: a migrén, neu-
ralgia, vértelenség, sárgor,
szédülés, a fülzúgás, na-
gyothallás, a szívverés,
szívgyörcsök, asztmatikus
rohamok gyomorgörcsök s
R. B. 86967. szám. járó álmatlanság bajaiban,
a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, mely-
nek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító
szere. E készüléknek tagadatlan előnye az, hogy nemcsak
időrelő-időre, de állandó jótékony villamos áramot áradoztat
szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit,
másfelől a legháládatosabb óvszer az emberi szervezetet meg-
rohanó betegségek ellen. — Nagy figyelemre méltó az a
körülmeny, hogy husz éves betegségeket teljesen meg-
gyógyitott. Az irodámban lévő elismerések és bizo-
nyítványok, a melyek a világ minden részéből hálá-
san emlékeznek meg találmányomról, mindenki
mindenképp által megtekinthetők. — A kit legkésőbbben 45 nap
alatt nem gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzét. A hol
már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

egyéb görcsök, az étvágy-
talanság, a hideg kezek
és lábak, a csúsz, kösz-
vény, ischias, bajaiban;
influenzában s a velejáró
hátfájásoknál; különösen
idegbántalmaknál s a velők
járó álmatlanság bajaiban,
a rendetlen vérkeringés
bajaiban s még sok más oly
bajban, melynek a norma-
lis orvosi kezelés szerint
villamos áram a gyógyító
szere. E készüléknek taga-
datlan előnye az, hogy nem-
csak időrelő-időre, de állandó
jótékony villamos áramot
áradoztat szét a testben s
míg egyfelől szinte bámu-
latos sikerrel gyógyit, más-
felől a legháládatosabb óvs-
zer az emberi szervezetet
megrohanó betegségek ellen.
— Nagy figyelemre méltó az
a körülmeny, hogy husz éves
betegségeket teljesen meg-
gyógyitott. Az irodámban
lévő elismerések és bizonyít-
ványok, a melyek a világ
minden részéből hálásan
emlékeznek meg találmányom-
ról, mindenki mindenképp
által megtekinthetők. — A
kit legkésőbbben 45 nap
alatt nem gyógyit meg
készülékem, az visszakapja
a pénzét. A hol már minden
hasztalan volt, kérem, tessék
a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

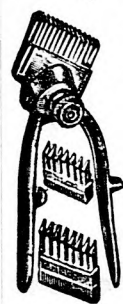
Kis készülék ára 4 korona.

Csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

MÜLLER ALBERT Budapest,

Vadász-utca 42/Gy. (Kálmán-utca sarkán).

küldöm való-
solingeni hajnyíró
gépet 2 frt 75
kr. utánvét mel-
lett és kötelezem
magamat meg
nem felelés ese-
tén 8 napon belül
visszavenni és
a pénzt vissza-
küldeni. A haj-
nyíró-gép 16 cm.
hosszu, 32 fog-
gal, a legjobb
acélból és fino-
man nikkelezve
van 3 tolfésű-
vel, háromféle
hajnyírásra van
berendezve, 3
mm., 7 mm. és 10 mm. kettős esá-
varral, biztonsági forgóval és
tartókerékkel van ellátva. Ára
finom kartonban használati uta-
sitással együtt, úgy, hogy min-
denki azonnal nyírhat vele.
2 frt 75 kr. Szakállnyíró-gép
2 frt 75 kr. Lónyíró-olló, fafogó-
val, gazdáknak nélkülözhetet-
len, 2 frt 50 kr. Biztonsági borot-
váló-készülék 2 frt. Utánvét mel-
lett szétküldi: LATEINER
LEO gyári raktára, WIEN,
1. 61. Wollzeile 31.

Szőlővessző!!

A világhírű

— adja a legjobb bort! —

Oltani, permetezni nem kell!!

A filokserának ellenáll

Leírását ingyen küldöm meg

bárkinek. Nagymennyiségű

DELAWARE-VESSZŐ és

SZŐLŐOLTIVÁNY eladás!!

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Segesd.

Lugasvesszők 20 darab
két óriással csak 10 kor.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király - balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen
biztos szer és minden régi bajt is azonnal meg-
gyógyit; tehát minden háznál tartani kell, mert
ezen híres balzsam által megakadályozza a
főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást,
lábszagot, kólikát, gyomor-fájást stb.; szóval
minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a
híres Király-balzsam, tehát elkerülhetlen
szükséges, hogy minden háznál készenlétben
legyen. Egy nagy üveg ára 2 korona, teljes
utasítási könyvvel. Kapható **GROSZ-NAGY FERENCZ**
gyógyszerésznél **DEBRECZEN 18.** Arany egyszarvu
gyógyszertár. Budapest: Török József gyógy-
szertárában Király-utca 12. sz. Ugyancsak
ezen szerrel megrendelhető az egész ország-
ban elismert híres hajdusági bajuszpedró, melytől
a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz
nyerhető, 3 doboz 1 korona 50 fillér.

Schicht-Szappan

„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

J E G Y G Y E L .

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb és
szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a !!
„Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Lázban

vannak a vidéki hölgyek, mióta megtudták azt a titkot, hogy a fővárosi úri nők csakis a hires és száraz, nappal is használható:

Diana-crem * **Diana-szappan**

* **és Diana-hölgypor** *

szépitő szereket használják és így nem esoda, ha arczuk és kezük oly finom, puha, gyöngéd, sima és teljesen tiszta, a minőt a vidéki hölgyeknél nagyon ritkán lehet tapasztalni. A nagy láz oka onnan is ered, hogy megtudták, miszerint a Diana szépitőszerek nemcsak elsőrendű toilette cikkek, hanem kiváló

BŐRÁPOLÓ

hatásuk is van. Nagyon természetes, hogy ezeket megtudva, az egész országban (éppen úgy mint a fővárosban) tömegesen tödülnek a gyógytárakba, drogeriákba és vásárolják a Diana-cremet, Diana-szappant, Diana-poudert, melyhez szarvasbőr is van esomagolva

Ára 75—75—75 krajczár.

Postán utánvétellel titokban szállítja a főraktár.

Erényi Béla Diana-gyógyszertára

BUDAPEST, VII., Károly-körut 5.

Legujabb találmányom szájpadlás nélküli műfogak

főlegessé teszik az inylemez használatát, a szájból kivenni nem kell és nem is lehet, a gyökerek eltávolítása főleg, rögtön használható úgy az evésre, mint a beszélésre, szagot vagy ízt sohasem kap, eltörhetetlen. 15 évi jótállás, vidékiek 24 óra alatt kielégítettnek. Számos kitüntetés és elismerőlevél a legmagasabb körökből. Egyedüli speciálista e szájpadlás nélküli műfogak és fogsorok készítésében.

BARNA J. fogműterme
BUDAPEST, Kerepesi-ut 26.

A huszadik század csodája

a Hübner Pádai Szent Antal balzsamának gyógyereje.

A következő betegségekben egy szennvedő se mulasztja el e kitűnő gyógyszer használatát. Mindennemű gyomorbetegség, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbetegségek, szívbetegség, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyógyszer kőkorszakban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésénél ingyen csomagolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

Egyedüli kapható a felvilágosítás
HÜBNER JÓZSEF gyógyszerész
BAJA, JÓKAI-UTCZA.

Egészség a legnagyobb kincs!

Szent Márkus csöppek.

Ezek a hires és felülmúlhatatlan „Szt Márkus csöppek” belsőleg és külsőleg használhatók.

Főképp megszüntetik a csontok, karok, és lábak szaggatását és gyógyítanak minden fejfájást. Gyógyítólag hatnak a gyomorbetegségekre, enyhítik a hurutot, a hányási ingert, a puffadást, fájást, és görcsöket: elősegítik az emésztést.

„Szent Márkus csöppek”

Csak a zágrábi városi gyógyszertárban kaphatók. Megrendelni tessék e pontos cím alatt: **VÁROSI GYÓGYTÁR ZÁGRÁB**, (Horvátország) **MÁRKUS-TÉR 109.** a Szent Márkus templom mellett.

A pénzt tessék előre beküldeni vagy utánvétellel küldünk. Kevesebbet mint egy tuczatot nem küldhetünk.

Árak (portomentes küldéssel bárhová):
1 tuczat (12 kis üveg) . . . 4.— K. 3 tuczat (36 kis üveg) . . . 11.— K.
2 tuczat (24 kis üveg) . . . 8.— K. 4 tuczat (48 kis üveg) . . . 14.60 K.
5 tuczat (60 kis üveg) . . . 17.— Korona.

Ezer és ezer köszönő iratot kaptunk, lehetetlen azokat mind közzétenni.
VÁROSI GYÓGYTÁR ZÁGRÁBBAN, MÁRKUS-TÉR 109.

Alapítástól 1830-ban.

a Szent Márkus templom mellett.

Alapítástól 1830-ban

8 napi próbára

küldöm mindenki-
nek az elegáns **Cavallér-órát** a lá „Bonheur”

valódi fekete acéltokban, lapos fazon látható horgonnyal, pontosan szabályozott 36 óras, kőszekerettel és kötelezem magam 8 napon belül azt visszavenni, a pénzt pedig visszaadni. Eredeü gyári árak: lánccsal együtt 3 frt. Prima minőség, igen lapos 4 frt. arany vagy ezüst díszítésű tokban 4 frt. 80 kr.; valódi arany-plaque (5 évig tart) 5 frt. Ezüst 6 frt. Arany 30 frt. Három évi írásbeli jótállás. Szétküldés utánvétellel az első és legnagyobb órarakarból

MAX BÖHNEL óras

Bécs, IV. Margarethenstrasse 38.

A es. és kir. államhivatalnokok szállítója. — Kerje Ön magyar árjegyzékünket ezernél több ábrával órák és ékszeréről. Figyelem! Nikkel vagy acél Strapa-Roskopf óra plombával 2 frt.

Íróasztalokat és könyvszekrényeket
különféle kivitelben
és olcsó szabott árak mellett állandóan
raktáron tart

DUDIK JÁNOS

Budapest, VI. ker. Rózsa-utca 74. sz.
Árjegyzék 60 fill. levéljegy ellenében.